

โรงเรียนสองพิทยาคม อำเภอสอง จังหวัดแพร่
แบบทดสอบปลายภาค วิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท๓๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน ๒ ตอน จำนวน ๓๐ ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ ๔๐ นาที
๒. แบบทดสอบนี้แบ่งเป็น ๒ ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ ๑ แบบทดสอบปรนัย จำนวน ๒๘ ข้อ ๑๔ คะแนน
 - ตอนที่ ๒ แบบทดสอบอัตนัย จำนวน ๒ ข้อ ๖ คะแนน

ตอนที่ ๑ แบบทดสอบปรนัย ๔ ตัวเลือก ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ ข้อที่ถูกที่สุด

ท ๕.๑ ม. ๕-๖/๖ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๑. ผู้แต่งมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี คือใคร

ก. เจ้าพระยาพระคลัง (หน)	ข. เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน)
ค. พระศรีสุนทรโวหาร (ภู่)	ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

๒. จุดมุ่งหมายในการแต่งมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี คือข้อใด

ก. เพื่อใช้เล่นนิทาน	ข. เพื่อใช้ในการแสดง
ค. เพื่อใช้เทศน์มหาชาติ	ง. เพื่อแต่งเป็นคัมภีร์ศาสนา

๓. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี มีที่มาจากข้อใด

ก. พงศาวดาร	ข. นิบาตชาดก	ค. ปัญญาชาดก	ง. เล่ากันปากต่อปาก

๔. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับชาดก

- ก. ปัญญาชาดกแต่งโดยพระภิกษุชาวล้านนา
- ข. ชาดก ๑๐ พระชาติสุดท้าย เรียกว่า ทศชาติชาดก
- ค. นิบาตชาดกเป็นเรื่องราวของพระโพธิสัตว์จำนวน ๕๐ เรื่อง
- ง. ชาดกคือเรื่องราวของพระโพธิสัตว์ก่อนจะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

๕. มหาเวสสันดรชาดก เน้นให้เห็นการบำเพ็ญบารมีใด

ก. ทานบารมี ข. วิริยะบารมี ค. ปัญญาบารมี ง. เมตตาบารมี

๖. มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ใช้คำประพันธ์ชนิดใดในการแต่ง

ก. ร่ายสั้น ข. ร่ายยาว ค. ร่ายสุภาพ ง. ร่ายโบราณ

“ทั้งสามสัตว์ก็มาเนืองนอนสกดหน้า ครั้นจะลีลาหลักัดตัดเตาไปทางใดก็เหลือเดิน”

๗. คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงสัตว์ในข้อใด

ก. เสือโคร่ง เสือดาว คชสีห์ ข. เสือเหลือง สิงโต คชสีห์
ค. เสือขาว เสือเหลือง สิงโต ง. เสือโคร่ง เสือเหลือง ราชสีห์

๘. ใครคือผู้ที่บริจาคอชฌัตติกทาน (ทานภายใน)

ก. พ้าเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กกำพร้า ข. พลอยบริจาคเงินให้โรงพยาบาลสงฆ์
ค. เอกไปบริจาคเลือดที่สภากาชาดไทย ง. นัทบริจาคเสื้อผ้าที่สวยงามให้แก่คนยากจน

“นางเสด็จใต้ใต้ติดตามทุกตำบลละเมาะไม้ไพรสมจศีขริน
ทุกห้วยธารละหานหินเหวหุบห้อยคูหาवास”

๙. ข้อความข้างต้นไม่ได้กล่าวถึงสถานที่ใด

ก. ถ้ำ ข. เหว ค. ภูเขา ง. พงษ์ญา

๑๐. ข้อใดไม่ใช่กลางร้ายที่เกิดขึ้นกับนางมัทรีขณะเข้าป่าไปเก็บผลไม้

ก. ทั้งขอบฟ้าก็ตาแดงเป็นสายเลือด
ข. ทั้งสามสัตว์ก็มาเนืองนอนสกดหน้า
ค. แสร้งคานบันดาลพลิกพลัดตกจากพระอังกาส
ง. ใส่กระเช้าสาวพระบาทบพจรคุมเดินมาโดยด่วน

“ถ้าจะคลีคลายขยายมราก็ได้สิบห้าโยชน์โดยนิม”

๑๑. ระยะทางที่นางมัทรีตามหาลูกคิดเป็นกี่กิโลเมตร

ก. ๒๓๐ กิโลเมตร ข. ๒๔๐ กิโลเมตร ค. ๒๕๐ กิโลเมตร ง. ๒๖๐ กิโลเมตร

๑๒. ข้อคิดสำคัญที่สุดที่ได้จากมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี คือข้อใด

ก. การบริจาคตาน ข. ความรักของแม่ที่มีต่อลูก

ค. ความรักของพ่อที่มีต่อลูก

ง. การดำรงชีวิตในป่าหิมพานต์

๑๓. นางมัทรีเสวยพระชาติเป็นใครในสมัยพุทธกาล

ก. นางพิมพา

ข. นางสุชาดา

ค. นางอุบลวรรณา

ง. นางสิริมหามายา

“แถวโน้นก็แถวเกิดพิรุณแกมกับกาหลง ถัดนั้นก็สายหยุดประยงค์และยมโดย”

๑๔. คำประพันธ์ข้างต้นมีดอกไม้กี่ชนิด

ก. ๕ ชนิด

ข. ๖ ชนิด

ค. ๗ ชนิด

ง. ๘ ชนิด

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบข้อ ๑๕ - ๑๖

“ทั้งสมเด็จพระอมรินทรเจ้าฟ้าสุราลัย ผู้เป็นใหญ่ในดาวดึงส์สวรรค์ก็มาโปรยปราย
ทิพยบุปผากรอง...กระทำการสักการบูชาแด่สมเด็จพระนางพระยามัทรี
ท้าวเธอทรงกระทำอนุโมทนาทานแห่งพระเวสสันดรราชฤๅษี ผู้เป็นภัสตรา”

๑๕. คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงเทพเจ้าองค์ใด

ก. พระอิศวร

ข. พระอินทร์

ค. พระพรหม

ง. พระนารายณ์

๑๖. เทพเจ้าโปรยดอกไม้ทิพย์ลงมายังโลกมนุษย์เพราะเหตุใด

ก. แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์

ข. อนุโมทนาทานกับนางมัทรี

ค. อนุโมทนาทานกับพระเวสสันดร

ง. ทำตามพิธีกรรมของเหล่าเทพเจ้า

๑๗. ข้อใดกล่าวไม่ปรากฏในมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ก. พระนางมัทรีฝันร้าย

ข. พระนางมัทรีอนุโมทนาทาน

ค. พระนางมัทรีคร่ำครวญถึงสองกุมาร

ง. พระนางมัทรีพบพญาพามฤคราช

๑๘. ข้อใดไม่ใช่เบญจางคจริตของพระนางมัทรี

ก. ผีวงม

ข. วัยงาม

ค. ตางาม

ง. พันงาม

“อุปมาเสมือนหนึ่งพฤษชาติดวาลย์ย่อมจะอาศัยลงเพราะลูกเป็นเตียงแท้”

๑๙. คำที่ขีดเส้นใต้ หมายถึงข้อใด

ก. ไม้ผล

ข. ไม้ดอก

ค. กล้วยไม้

ง. ต้นกล้วย

๒๐. เหตุการณ์ใดในมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี ที่เกิดขึ้นหลังสุด

ก. ธรรมชาติเกิดอาเพศและเป็นกลางร้าย

- ข. พระนางมัทรีเป็นลมสลบลงตรงหน้าฉาน
 ค. พระนางมัทรีตามหาสองกุมารด้วยความโศกเศร้า
 ง. พระนางมัทรีวิงวอนขอให้พญาพมฤคราชหลีกทางให้

ท ๔.๑ ม.๔-๖/๓ ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

๒๑. “พระบรมราชโองการ” ใช้กับบุคคลใด

ก. สมเด็จพระราชินี	ข. สมเด็จพระยุพราช
ค. สมเด็จพระราชชนนี	ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒๒. “พระราชเสาวนีย์” ใช้กับบุคคลใด

ก. สมเด็จพระราชินี	ข. สมเด็จพระยุพราช
ค. สมเด็จพระราชชนนี	ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒๓. ข้อใดจับคู่คำราชาศัพท์หมวดร่างกายกับคำสามัญไม่ถูกต้อง

ก. มือ – พระกร	ข. คอ – พระศอ
ค. ท้อง – พระทรวง	ง. จมูก – พระนาสา

๒๔. ข้อใดจับคู่คำราชาศัพท์หมวดขัตติยตระกูลกับคำสามัญได้ถูกต้อง

ก. พ่อ – พระชนนี	ข. ปู่/ตา – พระอัยกี
ค. หลาน – พระอนุชา	ง. สามี – พระภักสตา

๒๕. ข้อใดจับคู่ค่านามราชาศัพท์ได้ถูกต้อง

ก. พระอัสสุชล – น้ำค้าง	ข. พระภูษา – รองเท้า
ค. พระพาย – สายลม	ง. บรรจถรณ์ – เตียนนอน

๒๖. ข้อใดจับคู่คำกริยาราชศัพท์ได้ถูกต้อง

ก. กันแสง – ร้องไห้	ข. สรงสนาน – สนุกสนาน
ค. ผทม – ประนมมือ	ง. เสวยพระอาตุร – รับประทานอาหาร

๒๗. “พนักงานตั้งเครื่องในห้องส่วนพระองค์” คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงสิ่งใด

ก. น้ำดื่ม	ข. อาหาร	ค. หนังสือ	ง. เครื่องแต่งกาย

“แม้กัณหาจะอ่อนวอนไหวว่าจะเสวยนมผทมเหนือพระเพลาแม่น้ำปลางจอละต่าง ๆ
ตามประสาทวารกเจริญใจ”

๒๘. คำราชาศัพท์ที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด

ก. เวลา

ข. ตัก

ค. ออก

ง. แขน

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง : อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ ๒๙-๓๐ (เขียนลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้)

(สาม ทพ) ปางนั้นส่วนสมเด็จพระมัทรีศรีสุนทรเทพกัญญา จำเดิมแต่พระนางเธอลีลาล่วงลับพระอาวาส พระทัยนางให้หวั่นหวาดพะวงหลัง ตั้งแต่พระทัยเป็นทุกข์ถึงพระเจ้าลูกมีลมเลย เดินพลาทางเสวยพระโคกพลา พระนัยเนตรทั้งสองข้างไม่ขาดสายพระอัสสสุชล พลาทพิศดูผลในกลางไพรที่นางเคยได้อาศัยทรงสอยอยู่เป็นนิตย์ผิดสังเกต เหตุไฉนไม้ที่มีผลเป็นพุ่มพวง ก็กลายกลับเป็นดอกดวงเดียวตราขนานเนตร แถวโน้นก็แก้วเกิดพิกลแถมกับกาหลง ถัดนั้นก็สายหยุดประยงค์และยมโดย พระพายพัดก็ร่วงโรยรายดอกลมมอมแม่มายังได้เก็บเอาดอกมาร้อยกรองไปฝากลูก เมื่อวันวานก็เพี้ยนผิดพิสดารเป็นพวงผล ผิดวิกลแต่ก่อนมา (สพพา มุยหนุตติ เม ทิสสา) ทั้งแปดทิศก็มีมิดมัวมนทุกหนแห่ง ทั้งขอบฟ้าก็ดาดแดงเป็นสายเลือดไม่เว้นวายหายเหือดเป็นลางร้ายไปรอบข้าง (ทกขินภุช) พระนัยเนตรก็พร่าง ๆ อยู่พรายพร้อย ในจิตใจของแม่มยังน้อยอยู่นิดเดียว ทั้งอินทรีย์ก็เสียว ๆ สั่นระรัวริก แสร้งคานบันดาลพลิกพลัดลงจากพระอังสา ทั้งขोन้อยในหัตถาที่เคยถือก็เลื่อนหลุดลงจากมือไม่เคยเป็นเห็นอนาถ เอ๊ะ ประหลาดหลากแล้วไม่เคยเลย ไอ้อกเอี่ยมหัตถ์จรรยจริงยิ่งคิดก็ยิ่งกริ่ง ๆ กรอมพระทัยเป็นทุกข์ถึงพระลูกรักทั้งสองคน เดินพลาทางนางก็รีบเก็บผลตามได้ ใส่กระเช้าสาวพระบาทพจรคุ่มเดินมาโดยด่วน พอประจวบจนพญาพามฤคราษ สดุด์พระทัยไหวหวาดระหวัดวิ้งววนวะเข้าข้างทาง พระทรงนางสั่นระรัวริกเดินตั้งตีปลา ทรงพระกันแสงโคกาทให้ไพร่ว่ากรรมเอ๋ยกรรมกรรมของมัทรี โอเวลาปานฉะนี้พระลูกน้อยจะคอยหา อนึ่งมรคาก็ช่องแคบหวางศิริเป็นตรอกน้อย รอยวิถีที่เฉพาะจร ทั้งสามสัตว์ก็มาเนืองนอนสกดหน้า ครั้นจะลีลาหลีกถัดตัดเตาไปทางใดก็เหลือเดิน ทั้งสองข้างเป็นโซดเชิน

ท ๕.๑ ม. ๕-๖/๖ ทองจาและบอกคุณคาบทอาชยานตามทกำหนด และบทรอยกรองทคุณคาตาม
ความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒๙. ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน (๓ คะแนน)

ท ๕.๑ ม.๕-๖/๓ ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

๓๐. ให้นักเรียนเขียนประโยคจากเรื่องที่อ่านที่มีคำราชาศัพท์ปรากฏ พร้อมบอกความหมายของคำราชาศัพท์นั้น ๆ อย่างน้อย ๓ ข้อ (๓ คะแนน)

ลงชื่อ

ผู้ออกข้อสอบ

(นางสาวปรีชญา สุขมี)

ลงชื่อ

ผู้ตรวจทานข้อสอบ

ลงชื่อ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นางสาวปรีชญา สุขมี)

(นางสาวปรีชญา สุขมี)

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

กระดาษคำตอบวัดผลปลายภาค รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท๓๒๑๐๒
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

โรงเรียนสองพิทยาคม อำเภอสอง จังหวัดแพร่

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑					๘					๑๕					๒๒				
๒					๙					๑๖					๒๓				
๓					๑๐					๑๗					๒๔				
๔					๑๑					๑๘					๒๕				
๕					๑๒					๑๙					๒๖				
๖					๑๓					๒๐					๒๗				

๗					๑๔					๒๑					๒๘				
---	--	--	--	--	----	--	--	--	--	----	--	--	--	--	----	--	--	--	--

ตอนที่ ๒

ท ๕.๑ ม. ๕-๖/๖ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒๙. ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน (๓ คะแนน)

- “สพพา มยุหนติ เม ทิสา” คาถาภาษาบาลีข้างต้น อ่านว่าอย่างไร

ตอบ.....

- เหตุการณ์ที่เป็นกลางร้ายที่พระนางมัทรีพบเจอในป่ามีอะไรบ้าง

ตอบ.....

- “พระทรวงนางสนระรัวิกเด็นดงตีปลา” หมายความว่าอย่างไร

ตอบ.....

ท ๕.๑ ม.๕-๖/๓ ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

๓๐. ๓๐. ให้นักเรียนเขียนประโยคจากเรื่องที่อ่านที่มีคำราชาศัพท์ปรากฏ พร้อมบอกความหมายของคำราชาศัพท์นั้น ๆ อย่างน้อย ๓ ข้อ (๓ คะแนน)

.....

.....

.....